

MONITORUL OFICIAL al Drepturilor Copilului

**BULETIN INFORMATIV AL GRUPULUI DE LUCRU AL COPIILOR PENTRU
MONITORIZAREA DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA**

Nr. 6 (10) / IUNIE 2009

**Mesajul Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului este:
„În Moldova toate lucrurile trebuie să înceapă cu dreptul. Cu dreptul copilului”.**

MONITORUL OFICIAL al Drepturilor Copilului în Moldova

Nr. 6 (10) / IUNIE 2009

BULETIN INFORMATIV AL GRUPULUI DE LUCRU AL COPIILOR PENTRU MONITORIZAREA DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA

„MONITORUL OFICIAL AL DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA” este editat prin contribuția celor 22 de copii din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în iulie 2008.

Inițiativa CIDDC este realizată în cadrul proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi”, cu sprijinul acordat de Organizația Suedeză „Salvați Copiii”, Misiunea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) în Moldova, Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Fundația SOROS Moldova.

Opiniile exprimate aici nu reflectă neapărat punctele de vedere sau politicile agențiilor finanțatoare. Subiectele pot fi liber reproduse, cu indicarea sursei.

Imagini: Veaceslav Luca

Echipa Buletinului informativ „MONITORUL OFICIAL AL DREPTURILOR COPILULUI” este deschisă pentru contribuțiile scrise ale cititorilor, care promovează respectarea drepturilor copilului.

Centrul de Informare și Documentare privind
Drepturile Copilului (CIDDC)
Str. E. Coca 15, Chișinău, MD 2008, Moldova
Tel./fax: 72.65.98, 74.78.13
E-mail: ciddc@yahoo.com,
monitor.childrights@gmail.com
Web: <http://www.childrights.md>

Partener în comunicare: URMA ta
urma.ta@gmail.com

CIDDC Moldova

TITLURILE EDIȚIEI Nr. 6 (10) / IUNIE 2009

Copiii care muncesc sunt lipsiți și de celelalte drepturi

Mass-media alături de copiii din Moldova

Vocea copiilor din Moldova împotriva Exploatării prin Muncă.

Teze finale ale copiilor pentru Raportul de monitorizare a respectării Dreptului Copilului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă în Moldova

Evaluarea finală. Vorbire directă.

„Mi-a făcut plăcere să fac parte din acest Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, deoarece...”

Respectarea Drepturilor este cheia spre succesul fiecărui copil.

Articol de Ecaterina Procopeț din Fălești, membru al Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului

Dreptul Copilului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă în 124 de minute la PublicTV

„Respectarea drepturilor copilului și plasarea acestuia într-o zonă de atenție specială constituie o prioritate națională”, au afirmat, de Ziua Internațională a Copilului, participanții la o masă rotundă de la Chișinău, organizată de Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului

Drepturile copilului în știri

Copiii care muncesc sunt lipsiți și de celelalte drepturi

Adulții sunt puțin informați despre consecințele formelor grave ale muncii copilului asupra sănătății, educației și dezvoltării copilului

Copilăria și adolescența este perioada în care copiii se dezvoltă, se pregătesc pentru viața matură. Anii de școală sunt cei mai importanți pași ai maturizării unui copil, iar școala este locul în care își poate dezvolta cel mai bine cunoștințele și capacitățile, deși unii adulți și copii consideră că munca este mai importantă decât școala. În realitate, munca neforțată și în afara programului școlar aduce copiilor bucurii, respect și bani, iar educația este cheia pentru a obține un serviciu decent la maturitate. Aceste și alte mesaje s-au aflat în centrul discuțiilor în care au fost implicați, la Chișinău, copii și adulți – împreună experți în drepturile copilului.

Copiii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului din Moldova (GLMDC) s-au reunit în vacanța de vară, la Chișinău, în cadrul celui de-al șaselea atelier de lucru, organizat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC). Aici copiii au prezentat istoriile lor personale sau cele ale colegilor despre modul în care este respectat sau încălcat Dreptul Copilului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă.

După expunerea observațiilor, copiii au redactat tezele finale, au evidențiat cele mai importante constatări pentru a face un Raport comun despre Dreptul Copilului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă.

Un număr mare de copii sunt nevoiți să lipsească de la ore pentru a munci în familie, alții pleacă împreună cu părinții la muncă peste hotare; sunt cazuri în care copiii muncesc pentru a plăti datoriile părinților sau pentru a satisface viciile acestora; ei sunt obligați să participe la munci interzise în construcții, în agricultură, în baruri, în subsoluri, pe stradă etc.; sunt angajați în câmpul muncii fără contract individual și fără acordul părinților. Mai grav decât atât este că mulți minori sunt constrânși să cerșească de adulții, care le administrează banii, considerând copiii o sursă de venit. Acestea sunt realități care dovedesc că, în Republica Moldova, Dreptului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă este încălcat, iar maturii și copiii posedă puține cunoștințe despre acest drept.

Membrii Grupului de Copii afirmă că „monitorizarea acestui drept a fost unul mai dificil de realizat”, deoarece era mai greu să intre în discuție cu acești copii, iar pentru a-i vedea cum muncesc, trebuiau să meargă pe câmpuri, în stradă, în baruri, șantiere etc.

Ce îi determină pe copii să meargă la muncă? Unii doresc bani de buzunar, alții – pentru întreținere; copiii ai căror părinți sunt plecați peste hotare lucrează pentru a se hrăni pe ei și pe frații lor, își atribuie rolul de părinți; adulții îi obligă, aplicând violența, să iasă la muncă.

Mai rău este că și copiii cu dizabilități sau orfani sunt nevoiți să muncească.

Muncile grele și periculoase pot aduce riscuri, accidente la locul de muncă; afectează starea sănătății, împiedică dezvoltarea fizică și morală normală a copilului. Iar combaterea muncii copilului se face prin educație. Însă nu doar în familie este încălcat Dreptul la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă, ci și în școli, spun copiii. „Sunt profesori care obligă elevii să muncească pentru dâșșii în schimbul unor note mai mari, purtare exemplară și atitudine mai bună”.

„Încălcarea drepturilor copilului devine o barieră socială și morală, iar respectarea lor este calea copilului de a-și forma propria personalitate. Adulții aplică violența verbală și fizică”, observă membrii Grupului în tezele lor. „Muncind, copiii sunt lipsiți de odihnă și recreare, nu au timp liber, nu comunică cu semenii lor, și sunt supuși unor factori ce nu permit o dezvoltare normală copilului”.

„Duc greutăți, lucrează la temperaturi înalte în câmp, sunt obligați să cerșească din casă în casă sau în stradă”; „Pleacă peste hotare împreună cu părinții, să muncească la construcții, în casele oamenilor ori la tăiat copaci”; „Toamna părinții l-au luat de la școală, ca să culeagă roada”; „Copiii singuri acasă țin întreaga gospodărie, cu o vacă, pământuri, cal” – sunt fragmente din istorii ale copiilor exploatați prin muncă, pe care copiii din Grupul de Monitorizare le-au povestit, luni, în fața jurnaliștilor din 14 medii din țară, veniți să-i asculte. Fiecare din cei 22 de copii a relatat situații din propria comunitate, dar au constatat, împreună cu experții lor adulți – Iosif Moldovanu și Daniela Platon, că această stare de lucruri este caracteristică pentru mai multe localități din țară.

Irina Gușan din Drochia, membru al Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, acordă un interviu reporterului TV 7 Marcela Dedin.

Subiectul TV7 -

<http://www.tv7.md/?page=news&id=17081&lang=ro&list=1> (Ro)

<http://www.tv7.md/?page=news&id=17081&list=1&lang=ru> (Ru)

„Dacă încercăm să le explicăm părinților că ne este încălcat dreptul, aceștia ne răspund în grabă: *voi vă cunoașteți drepturile, dar nu vă știți obligațiile*”, este observația lui Vasile din timpul monitorizării.

Participanții au prezentat rapoartele, dar, totodată și soluții pentru respectarea dreptului la protecție împotriva exploatării prin muncă. „La acest capitol, în comunitatea mea aș da 80 la sută pentru încălcarea drepturilor. Pentru diminuarea acestui procent, aș propune două soluții: de a informa atât adulții, cât și copiii despre drepturile copiilor și de a monitoriza în continuare drepturile. De asemenea, este nevoie și de un echilibru între drepturi și obligații”, scrie Robert în raportul său.

Copiii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova, creat în iulie 2008, la inițiativa CIDDC, au prezentat, în atelierelor precedente, în fața oficialilor, partenerilor și mass-media, observațiile lor cu privire la Dreptul Copilului la Educație (noiembrie 2008), Dreptul la Protecție împotriva Violenței și Neglijării (ianuarie 2009) și Dreptul la Participare (martie 2009). Următorul drept ce va fi monitorizat de copii, pe durata vacanței de vară, va fi Dreptul la Odihnă și Timp Liber. De altfel, în anul care s-a scurs de la lansarea inițiativei CIDDC pot fi constatate mai multe schimbări, care s-au produs în dezvoltarea personală și evoluția grupului. Copiii au reușit să-și cunoască mai bine drepturile, și au constatat că cel mai des le sunt încălcate drepturile la educație și protecție și copiii devin victime ale acestor încălcări din cauza neglijenței și neinformării adulților.

„Cu părere de rău, din observațiile copiilor înțeleg că cel mai des la noi în țară este încălcat dreptul copilului la educație, și, în mod paradoxal, acest drept este cel mai iubit de ei”, afirmă Președintele CIDDC, Cezar Gavriliuc.

Una dintre sarcinile membrilor grupului din cadrul atelierului din iunie a fost crearea unor postere cu viziuni de viitor asupra propriilor drepturi. Astfel își văd copiii viitorul: merg la școală din plăcere, curricula este mai puțin încărcată și profesorii au metode noi de predare; este timp liber îndeajuns; acces nelimitat la informație și nu mai există discriminare. Culoarele vii ale desenelor din afișe exprimau starea de fericire a copiilor, care, de altfel, era redată prin cuvintele scrise cu majuscule: *SUNTEM FERICIȚI! NE SUNT RESPECTATE DREPTURILE! SUNTEM EGALI! PĂRINȚII NU MAI PLEACĂ DE LÂNGĂ NOI!*

Proiectul „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi” este realizat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, cu sprijinul acordat de Organizația Suedeză „Salvați Copiii”, Misiunea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) în Moldova, Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Fundația SOROS Moldova.

Mesajul Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului este: „În Moldova toate lucrurile trebuie să înceapă cu dreptul. Cu dreptul copilului”.

Mass-media alături de copii din Moldova

„Am mai puține emoții atunci când vorbesc cu jurnaliștii”, a mărturisit Elena, atunci când a povestit, în fața colegilor din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, ce-a fost important în experiența ei personală în cadrul grupului. Iar Irina a adăugat: „Nu mai am teamă de a comunica cu oamenii necunoscuți”. Aceste evoluții ale copiilor se datorează și contactelor cu mass-media pe care le-au avut, timp de un an, cu ocazia atelierelor de lucru de la Chișinău. Vocea copiilor a fost ascultată și făcută publică, în timpul și după atelierul din iunie 2009, de mai multe medii din Moldova: Comunicate.md, Agenda.md, Info-Prim Neo, TV 7, Allmoldova.com, Radio Moldova și Radio Moldova Internațional, Civic.md, ONG.md, PublicTV, Capitala, Contact.md, Infotag, Youth.md, Dreptul, Basa-press, Vocea Basarabiei, IRP.md, Sanatate.md, Dejure.md.

Vocea copiilor din Moldova împotriva Exploatării prin Muncă

Teze finale ale copiilor pentru Raportul de monitorizare a respectării
Dreptului Copilului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă în Moldova

Unii copii sunt nevoiți să lipsească de la ore pentru a munci în familie.

- Copiii absentează deseori de la ore pentru a efectua munci agricole, din dorința părinților de a avea bani (părinții fiind șomeri).
- Unii copii de 14-18 ani sunt nevoiți să lipsească de la lecții sau să abandoneze școala pentru a îndeplini munci sezoniere, în construcții, munci agricole.
- Copiii nu frecventează școala, până la câteva zile pe săptămână, pentru a merge la lucru. Ei muncesc alături de părinții lor în câmp, la păscut animale, de cele mai multe ori copii nu beneficiază de banii primiți. Acești copii au vârste de la 7-8 ani în sus.

Copiii (15-18 ani) pleacă împreună cu părinții peste hotare pentru a munci.

- Din diferite motive - pentru că există probleme în familie sau că asta o doresc părinții - copiii abandonează școala pentru a pleca la muncă peste hotare. Acolo lucrează alături de părinți sau separat în diferite domenii: construcții, baruri, vulcanizări.

Copiii sunt constrânși de adulți să cerșească împreună cu maturii sau separat (din casă în casă, în stradă, biserici).

- Copiii cerșesc din cauza lipsei de bani.
- Copiii cu dizabilități/orfani sunt obligați să muncească/cerșească, deoarece sunt mai credibili.

Copiii sunt angajați fără a avea un contract de muncă și fără a primi acordul părinților.

- În majoritatea cazurilor, copiii sunt angajați ilegal, adică fără a semna un contract sau fără a primi acordul legal al părinților.

Unii profesori îi obligă pe anumiți copii să muncească la ei acasă pentru beneficii, atitudine și note pozitive.

- Unii profesori îi obligă pe copii să lucreze pe terenul școlii și la ei acasă în schimbul unei atitudini pozitive și pentru note mai bune, mărite în cadrul examenelor și a tezelor.
- Profesorii constrâng copiii să muncească în schimbul notelor mari și atitudinii binevoitoare. Astfel copiii îndeplinesc următoarele munci: pasc animalele, efectuează lucrări agricole, participă la strângerea recoltelor, prășit, culesul legumelor, tăierea lemnului.

Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă peste hotare sunt nevoiți să lucreze pentru a se întreține pe ei și pe alți copii.

- Există copii care muncesc în gospodăria proprie din cauză că părinții sunt plecați la muncă peste hotare. Ei lipsesc de la ore pentru a se întreține, lucrând în gospodării proprii sau străine.
- Sunt copii care abandonează școala și au grijă de frații lor mai mici.
- Absența părinților îi obligă pe copii să preia anumite responsabilități ce nu corespund vârstei: îngrijirea animalelor, munca în agricultură, întreținerea gospodăriei, lipsind copiii de timp liber (12-15 ani).
- Copiii ai căror părinți sunt plecați peste hotare sunt nevoiți să lucreze în propria gospodărie sau în alte gospodării pentru ași asigura existența.

Copiii sunt forțați să muncească prin abuz.

- Adulții bat copiii, dacă aceștia nu îndeplinesc indicațiile lor: să îngrijească de animale sau să meargă în câmp.

Copii care muncesc în contul datoriilor părinților.

- Părinții cumpără băuturi alcoolice, iar copiii muncesc pentru a întoarce datoria.
- Părinții împrumută bani pentru obiecte de primă necesitate: produse alimentare, locuință, haine, apă, electricitate.
- Sunt cazuri în care părinții gestionează banii câștigați de copii în scopul de a-și achita datoriile proprii (alcool, electricitate, căldură).
- Există situații în care copiii sunt nevoiți să lucreze în contul datoriilor părinților.

Copii care sunt implicați în munci interzise (construcții, agricultură, străzi etc.).

- Copiii care muncesc pe timp de noapte la terase, discoteci, firme, baruri.
- Insuficiența supravegherii, atenției și răspunsului la nevoile copiilor din partea părinților/profesorilor conduce la realizarea unor lucruri nerecomandate vârstelor acestora: munca pe timp de arșiță, munca în condiții nocive pentru sănătate.
- Copiii lucrează pe timp de noapte în medii periculoase unde se fumează, se consumă alcool.
- Pe șantiere copiii muncesc în condiții periculoase, fără căști, măști, ochelari de protecție sau la temperaturi foarte ridicate.
- În majoritatea cazurilor, copiii care muncesc nu dispun de condițiile necesare pentru a munci sau de măsurile de protecție. Nu li se oferă căști, mănuși și elemente de susținere pentru lucrări de înălțimi.

Copii care muncesc și sunt lipsiți de odihnă și recreere.

- Exploatarea prin muncă a copilului dăunează întregii personalități: fizic, moral, spiritual.
- Copiii sunt lipsiți de odihnă și recreere, din cauză că munca le ocupă tot timpul. În urma exploatarea economică, sănătatea copilului are de suferit (traume, răceli, supra-oboseală).

Copiii care muncesc nu au timp liber și nu comunică cu semenii lor.

- Din cauză că unii copiii muncesc foarte mult, ei nu au posibilitate să comunice cu semenii lor sau să-și facă prieteni.

Evaluarea finală. Vorbire directă

„Mi-a făcut plăcere să fac parte din acest Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, deoarece...”

EUGEN CIOLAN

„Am învățat foarte multe lucruri noi. Am învățat să fim prietenoși unii cu alții. Am făcut diferite rapoarte, discursuri, scrisori. Ne-am întâlnit cu diferiți oameni importanți din țară, cum ar fi Avocatul Parlamentar pentru Protecția Drepturilor Copilului”.

SABINA GUȚAN

„Mi-am făcut prieteni din diferite regiuni ale țării și pot să spun că sunt foarte prietenoși, se poartă frumos. Am învățat că nu trebuie să judeci oamenii după înfățișare, dar după cum se poartă”.

ION COLIBAN

„Am devenit în grup foarte apropiați, am devenit adevărați prieteni acum. Știm multe unul de altul”.

VASILE NEGARĂ

„Am învățat din foarte multe cazuri povestite. Am văzut cum se respectă drepturile copilului în alte comunități. Am aflat despre diferite drepturi și le-am monitorizat. Am învățat să monitorizăm, să scriem teze și rapoarte, cum să formulăm concluzii corect. Ne-am făcut noi colegi, prieteni, cred că o să ne contactăm și mai departe și o să lucrăm împreună”.

ECATERINA PROCOPEȚ

„Fiecare din acest grup are o părticică a lui aparte și de la care învățăm ceva bun”.

ROBERT CINCIUC

„Am cunoscut noi oameni, am făcut cunoștință cu drepturile noastre, am învățat cum să le monitorizăm și cum să le aplicăm în diferite rapoarte.”

TATIANA RUSU

„Am început de la mine, să-mi cunosc drepturile după care să le respect pe ale celorlalți. Nu doar am vorbit despre drepturi, dar am încercat să-mi schimb și atitudinea cu ceilalți din jur”.

ELENA CONIUHOV

„Am întâlnit mari personalități, mi-am făcut noi prieteni și toate aceste lucruri au creat o atmosferă caldă. Am aflat drepturile mele în detalii și încerc să monitorizez cum se respectă toate drepturile.”

ALINA POROMBRICA

„Mi-am făcut foarte mulți prieteni. De fiecare dată când am venit aici, am plăcere de a comunica cu toți”.

MIHAELA CUSCHEVICI

„Am înțeles că în acest grup toți trebuie să fie unul pentru toți și toți pentru unul, acest grup este cel mai bun în care am participat eu până acum”.

SABIN CERNOGAL

„Pentru prima dată am văzut copii din alte părți ale țării”.

IRINA GUȘAN

„Am lucrat într-o atmosferă binevoitoare, cu mulți copii, cu personalități diferite și de la fiecare din ei am învățat câte ceva”.

VICTORIA LUNGU

„Mi-am făcut prieteni din multe regiuni ale țării, deoarece am ținut legătura pe parcursul unui an. Ne-am ajutat mult, ne dăm sfaturi utile unui altuia chiar și legate de viața personală. Suntem foarte sinceri unul cu altul, deschiși și suntem foarte buni prieteni și buni colegi”.

CRISTINA CHIRILOV

„Aici am întâlnit noi copii, am învățat de la ei multe lucruri noi și am înțeles că fiecare este o personalitate și are idei foarte bune. Mi-a plăcut cel mai mult că comunicarea noastră nu se rezumă nu doar în cadrul grupului, dar și când plecăm acasă comunicăm prin internet”.

ANA TULGARA

„Am învățat să întretinem o colaborare strânsă între membrii grupului și cred că această legătură s-a realizat datorită faptului că scopul nostru sunt Drepturile Copilului și respectarea lor”.

INA CRECIUN

„Am simțit căldura colegilor. Am fost unul pentru altul și într-adevăr consider că scopul pentru care luptăm este comun și unic”.

NICOLAE TABANSCHI

„Mi-a plăcut timpul petrecut la aceste seminare, mi-a plăcut să mă aflu în acest grup, am noi prieteni, am studiat despre drepturile copilului și am acumulat alte cunoștințe utile”.

Respectarea Drepturilor este cheia spre succesul fiecărui copil

Despre importanța cunoașterii și respectării drepturilor copilului în ultimii ani se vorbește tot mai mult în țara noastră, fiind realizate și activități de promovare a acestui subiect, cu participarea copiilor și tinerilor din diferite organizații.

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) din Chișinău este o instituție care desfășoară mai multe proiecte în domeniul drepturilor copilului, implicând copii și tineri din diferite categorii sociale în activități de cunoaștere și promovare a drepturilor copilului. Sunt și eu un beneficiar al proiectului de monitorizare a drepturilor copilului de către copiii din Republica Moldova. Scopul proiectului este, înțeleg, îmbunătățirea procesului de implementare a Convenției privind Drepturile Copilului.

Ecaterina Procopeț, membru al Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, într-un dialog cu Ecaterina Starina, Radio Moldova

În cadrul proiectului, împreună cu cei 21 de copii selectați din diferite colțuri ale țării, am participat la șase ateliere de lucru. Elaborarea indicatorilor necesari pentru monitorizarea Dreptului la Protecție împotriva Violenței, Dreptului la Educație, Dreptului la Participare, Dreptului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă ne-a ajutat să ne aprofundăm cunoștințele și să obținem anumite deprinderi de cercetare și, apoi, de prezentare.

După fiecare seminar aveam o temă pentru acasă, importantă pentru activarea grupului. Acasă, în propria localitate, am monitorizat ce drepturi ale copilului sunt respectate și care se încalcă. Formatorii au reușit să ne insufle ideea că noi nu soluționăm cazul unei încălcări a drepturilor, ci doar tragem alarma, informăm, constatăm, documentăm și solicităm acțiuni pentru rezolvarea cazului.

Ca membru al grupului, am apreciat mult atmosfera prietenoasă ce a dominat în permanență. M-a impresionat faptul că opinia mea este ascultată, activitățile sunt interesante și îmi oferă posibilitatea de a privi mai profund viața noastră, a copiilor. Din punctul meu de vedere, activitățile noastre pot schimba atitudinea față de drepturile copilului, îndeosebi dacă fiecare dintre noi, de la mic la mare, vom ține cont de următorul deziderat: *Respectă și vei fi respectat.*

Ecaterina Procopeț, orașul Fălești

Dreptul Copilului la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă în 124 de minute la PublicTV

Un subiect de 124 de minute și 25 de secunde, consacrat atelierului de lucru al copiilor axat pe Dreptul la Protecție împotriva Exploatării prin Muncă, poate fi accesat pe pagina Web PublicTV.md, care este o televiziune prin internet pusă în acțiune de societatea civilă din Moldova în serviciul transparenței și accesului complet la informații.

Subiectul video

http://www.publictv.md/ro/Copiii_exploatati_prin_munca__Pagini_de_viata_-23.06.2009

Textul știrii care însoțește subiectul video

http://www.publictv.md/ro/Copiii_exploatati_prin_munca__Pagini_de_viata_-23.06.2009#fulltext

Copiii constituie a cincina parte din populația Moldovei

Peste 22 la sută din populația Moldovei, care la începutul anului 2009 depășea 3,567 milioane de persoane, o constituie copiii – persoane cu vârsta până la 18 ani. Acestea sunt datele prezentate de Biroul Național de Statistică.

*A*nul trecut, în Republica Moldova s-au născut peste 3,9 mii de copii, cu 2,8% mai mult decât în 2007. Nivelul natalității a constituit în medie 10,9 nou-născuți la o mie de oameni. În localitățile rurale acest indicator este mai mare – 11,8%, iar în oraș – 9,7%. Mai mult de jumătate (51,5%) din numărul copiilor născuți-vii au fost băieți.

Majoritatea copiilor (98,8%) s-au născut în unitățile sanitare, cu asistență medicală. În funcție de greutate la naștere, 94,7% din născuții-vii au avut peste 2,5 kg. Cei mai mulți copii (96,9%) s-au născut după o durată a sarcinii de peste 35 săptămâni.

Majoritatea femeilor care au născut au vârsta de până la 30 de ani. Totodată, numărul nașterilor la femeile în vârstă de până la 20 ani s-a redus de la 11,3% la 10,5%. Vârsta medie a mamelor la prima naștere este de 23,1 ani (22,2 ani mediul rural și 24,4 ani în mediul urban). **INFOTAG**

„Respectarea drepturilor copilului și plasarea acestuia într-o zonă de atenție specială constituie a prioritate națională”

Au afirmat, de Ziua Internațională a Copilului, participanții la o masă rotundă de la Chișinău

Reprezentanți ai municipaliității, ai administrației publice locale centrale și ai societății civile, specializați în promovarea și asigurarea respectării drepturilor copilului, au participat, la 1 iunie 2009, de Ziua Internațională a Copilului, la o masă rotundă, cu genericul „Eficientizarea activității administrației publice centrale, locale și a societății civile în asigurarea respectării drepturilor copilului”, scrie ziarul „Capitala”.

Prezent la masa rotundă, Primarul General al capitalei, Dorin Chirtoacă, a declarat că eforturile autorităților în vederea protecției copilului trebuie să se bazeze pe asigurarea unui viitor mai bun tinerei generații, prin soluționarea la timp și corect a problemelor cu care se confruntă societatea, a unor condiții mai bune în grădinițe, școli, a accesului la studii în instituțiile de învățământ superior, a salariilor mai bune pentru părinți etc.

Imagine: Capitala.md

Șefa Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului, Svetlana Chifa, a subliniat că discuția de la Primărie a reflectat conlucrarea fructuoasă dintre administrația locală și reprezentanții ONG-urilor de profil, notează „Capitala”.

Președintele Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, Cezar Gavriluc, a prezentat, în cadrul mesei rotunde, despre experiența monitorizării drepturilor copilului de către Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat acum un an, în iunie 2008. Membri ai Grupului sunt 22 de copii din 20 de comunități ale Moldovei, cu vârsta cuprinsă între 12 și 16 ani. Copiii au monitorizat deja respectarea dreptului copilului la educație, dreptul la protecție împotriva violenței, dreptul la participare și dreptul la protecție împotriva exploatării prin muncă.

Drepturile copilului în știri

De Ziua Mondială împotriva Muncii Copilului

Adolescenții au discutat despre drepturile lor cu Avocatul Copilului

De Ziua Mondială împotriva Muncii Copilului, la Centrul pentru Drepturile Omului au venit mai mulți copii care au discutat, în cadrul unei mese rotunde, cu Avocatul Copilului, Tamara Plămădeală, și cu Viorica Ghimpu, manager al Programului Internațional pentru Eliminarea muncii copilului (ILO-IPEC) în Republica Moldova.

Întâlnirea a fost un prilej bun pentru copii să-și exprime ideile și temerile.

Viorica Ghimpu a menționat că cea de a șaptea ediție a Zilei Mondiale împotriva exploatării copiilor prin muncă este dedicată combaterii muncii fetelor.

Copiii au fost curioși să afle care este vârsta de la care un minor poate să muncească, ce sancțiuni sunt aplicate patronilor care-i angajează la negru, ce rol are Avocatul Copilului.

Tamara Plămădeală le-a explicat că funcționează o serie de convenții naționale și internaționale, prevederi legislative, acte care reglementează relațiile pe piața muncii și că există sancțiuni sub formă de amendă pentru angajatorii care încalcă drepturile copilului. **Ombudsman.md**

Alături de Fundația „Terre des Hommes” și Organizația „Salvați Copiii” Moldova

Violonista moldoveancă din Elveția, Patricia Kopatchinskaja, susține sistemul de protecție a copilului

Între 17 iulie și 5 septembrie 2009, în cadrul ediției a 53-a a „Festivalului Internațional de Muzică Menuhin” din Gstaad, Elveția, „Terre des Hommes” Lozanna lansează Campania „Muzică pentru copii”, având drept scop implicarea publicului elvețian în susținerea eforturilor de protecție a copiilor.

Ambasadoarea Bunăvoinței a Fundației Terre des Hommes, violonista de talie internațională, originară din Moldova, Patricia Kopatchinskaja, susține în această campanie necesitatea investiției în sistemul de protecție a copiilor din Moldova.

Campania „Muzică pentru copii” a început cu vizita în Moldova, între 24 și 28 iunie 2009, a Patriciei Kopatchinskaja.

Pentru „Terre des Hommes” și „Salvați Copiii” Moldova, această vizită a fost un moment oportun de prezentare, alături de Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Administrației Publice Locale, UNICEF și SDC a modelului local de protecție a copilului. **Info-prim.md**

În Republica Moldova, astăzi

Violența ar putea fi prevenită, dacă...

În 2008, 15 copii din Moldova și-au pierdut viața din cauza violenței adulților și peste 60 au suferit traume grave, arată date ale Ministerului Afacerilor Interne. Violența ar putea fi prevenită, sunt de părere specialiștii, dacă instituțiile care se ocupă de protecția drepturilor copilului ar raporta în mod operativ despre situațiile de abuz împotriva minorilor.

Cazurile de violență și tragediile ar putea fi evitate, crede Daniela Popescu, Președinta Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC), dacă instituțiile responsabile de apărarea drepturilor copilului ar intervenit la timp.

Daniela Popescu spune că deseori s-a ciocnit cu situații în care specialiștii, din varii motive, nu dădeau publicității cazurile de maltratare a copiilor. „Și atunci copilul s-a dus în familie și peste doi ani nu a venit cu o vânătăie, dar cu o fractură și a trăit toată această perioadă în violență, dar a putut să fie prevenită”.

„Este foarte important ca obligația raportării cazurilor de abuz față de copii să fie inclusă în fișa de post a fiecărui specialist care lucrează cu și pentru copii”, este de părere Rodica Corețchi, managerul Centrului de Asistență Psiho-Socială a Copilului și Familiei „Amicul” (...)

Subiectul integral:
<http://www.europalibera.org/content/article/1761024.html>

De Ziua Mondială împotriva Muncii Copilului 2009

Patronii agricoli din Moldova prezintă experiența lor de combatere a celor mai grave forme ale muncii copilului

Cu ocazia Zilei Mondiale împotriva Muncii Copilului 2009, patronii agricoli din Moldova au prezentat, la 12 iunie 2009, experiența lor în domeniul prevenirii și combaterii celor mai grave forme ale muncii copilului în agricultură și industria alimentară și au reînnoit astfel angajamentul în favoarea eliminării muncilor grele și periculoase pentru copii.

În cadrul Atelierului, coordonatori ai Federației Naționale a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară din 15 regiuni ale țării, reprezentanți ai principalilor parteneri sociali – Guvern, patronate, sindicate, precum și reprezentanți ai agenților de dezvoltare discută despre contribuția angajatorilor agricoli din Moldova la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copilului, despre concluziile evaluării internaționale a acestei inițiative și despre calea de urmat în 2009.

Directorul Executiv FNPAIA, Alexandru Slusari, a afirmat, cu ocazia evenimentului, că Federația Națională a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară își va continua activitățile sub genericul „Locul copilului este în școală, iar munca lui e cartea”.

Comunicate.md

În cadrul unui proiect finanțat de Banca Mondială și implementat de UNICEF și Guvernul Moldovei

17 mii de mame și copii din familiile social-dezavantajate beneficiază de pachete cu produse alimentare

675 mame și 652 copii cu vârstele între 6 și 24 luni din familiile social-dezavantajate au primit pachete alimentare distribuite în cadrul proiectului „Servicii de Sănătate și Protecție Socială”.

Distribuirea primelor pachete alimentare a început în raionul Orhei și a continuat la Ungheni, Călărași, Căușeni și Anenii-Noi.

În total, de ajutor vor beneficia circa 7 000 de femei însărcinate sau care alăptează și peste 10 000 de copii cu vârsta de până la 2 ani.

Beneficiarii ajutorului au fost selectați conform unor criterii medicale și sociale. Este vorba de copiii care întârzie în dezvoltarea fizică din cauza alimentației insuficiente, suferă de anemie sau au anumite deficiențe, femeii gravide cu anemie pronunțată sau cu semne de reținere a dezvoltării fătului, mame singure, cele cu 3 și mai mulți copii sau care au venituri mici.

Fiecare beneficiar va primi, în total, trei pachete alimentare pe parcursul a jumătate de an.

UN.md

Interviu cu Alexandra Yuster, Reprezentanta UNICEF la Chișinău

„Protecția copiilor este importantă pentru viitorul Moldovei”

Europa Liberă: De mai mulți ani se vorbește despre impactul emigrării părinților asupra copiilor. Ar ajuta o Strategie Națională la protecția acestor copii?

Alexandra Yuster: Consider că migrația este o problema complexă. Cu siguranță sunt necesare mecanisme de protecție a acestor copii și ar trebui de încurajat comunicarea lor cu părinții. Copiii nu trebuie să simtă că trăiesc izolați de familie. Este mai greu acum, pe timp de criză economică globală, să fie aplicate strategii noi. Dar măsuri sunt necesare, întrucât orice copil care e lipsit de mâncare, de îngrijire, abandonează școala, experimentează violența. Asta se poate întâmpla din cauza crizei. Părinții riscă să își piardă locurile de muncă, să aibă salarii mai mici. Din acest motiv UNICEF va monitoriza ca acțiunile Guvernului să nu afecteze copiii. Protecția copiilor este importantă pentru viitorul Moldovei. Și vrem ca toate eforturile autorităților moldovene să fie orientate într-o perioadă atât de dificilă anume întru protecția copiilor.

Subiectul poate citit integral la <http://www.europalibera.org/content/article/1743871.html> și la <http://www.civic.md/interviuri/protecția-copiilor-este-importanta-pentru-viitorul-moldovei.html>